

Ob dogodku v vzhodnokraškem rajonskem svetu

Kar se je zgodilo na volitvah za pred-
sednika rajonskega sveta za Vzhodni Kras
je hudo, ne samo ker je v nasprotju z ev-
ropskim javnim mnenjem, z dokumenti o
manjšinah, ki sta jih izglasovala evropski
parlament in svet, z novoletno poslanico
papeža Janeza Pavla II., temveč tudi z do-
sedanjo politično teorijo in prakso. Mnoge
in na mnogoterih mestih izrečene izjave o
medsebojnem razumevanju, spoštovanju in
sodelovanju so bile očitno le prazne bese-
de. Tudi vsa naša dobra volja in naša pri-
zadevanja v tej smeri so se izkazala za ni-
čeva. V tržaški liberal-nacionalistični trd-
njavi je obvladala pamet Liste za Trst: ita-
lijanstvo Trsta in posledična emarginacija
slovenske manjšine. Po tiskovnem poroči-
lu PSI v Italiji z omenjenim dogodkom »je
bila odpravljena praksa zapiranja in loče-
nih prekatov«, da se sožitje med večino in
manjšino prosto razvija, kar je zlasti po-
trebno zdaj, pravi isto poročilo, »ko se mo-
ramo skupno angažirati za rast v širšem
evropskem okviru.« Misel poročevalca je
jasna: sožitje in razvoj bosta možna, ko bo
manjšina izločena od političnega in druž-
benega dogajanja, tudi iz mest, ki ji na-
ravno pripadajo, kakor je primer vzhod-
nokraške konzulte. Tudi namestitev sin-
hrotrona pri Bazovici ne bo imela več no-
bene institucionalne ovire in Področje za
znanstvene raziskave se bo prosto razvijalo
in širilo. Italijanske stranke so pozabile na
vse ideološke in zgodovinske razlike in po-
tegnile skupaj, tudi tista iz skrajne desni-
ce, ki je tradicionalno v opoziciji. Da je bil
končno izvoljen Italijan za predsednika te
važne konzulte, je v tiskovnem poročilu
izrazil zadovoljstvo tudi politični tajnik re-
publikanske stranke, ki se že nekaj časa
odlikuje po negativnih stališčih do sloven-
ske manjšine. Primeri izključevanja slo-
venske narodne skupnosti so dejstvo, s ka-
terim je treba računati, in spada v strate-
gijo, ki jo je pod vplivom PSI sprejel pen-
tapartito, ki ima zanj proste roke, ko ni v
teji večini nobenega predstavnika sloven-
ske skupnosti. Dialog in sodelovanje očit-
no nista model, urezan za Trst. Nevarno je,
da se bodo po predstavnikiških telesih, kakor
sta pokrajina in občina, tržaške nacionali-
stične sile spravile na slovenske ustanove
in organizacije.

Tega novega in negativnega položaja se
moramo zavedati in združiti naše moči,

dalje na 3. strani ■

Slovenska zlata mrzlica v Coloradu

Na predvečer slovenskega kulturnega
praznika, ki je letos sovpadal s pustnim
torkom, je sredi Skalnatega gorovja v a-
meriški zvezni državi Colorado završalo:
kot pred sto in več leti, ko so trume novo-
naseljencev sredi zlate mrzlice z rovačami
greble po strmih pobočjih, izpirale prod v
gorskih potokih, napenjale oči, kdaj se bo
v slepečih sončnih žarkih zaiskrilo in se
bo pokazala, čeprav še tako drobna zla-
ta ali srebrna kepica.

Bobrov potok, novonastalo zimsko-šport-
no središče, ki leži dobrih 15 km zahodno
od Vaila in skoraj 180 od glavnega kolo-
radskega mesta Denverja, je ta dan čuval
nalašč za skupnico sodobnih iskalcev zla-
ta, za najzvestejše Matejine navijače zlato
kolajno svetovnega smučarskega prvenstva
v alpskih disciplinah. Ptujski kurenti, vi-
pavski harmonikar so s hrupnim zvončklja-
njem in alpskimi poskočnicami pozdravili
Matejo, ki je v prvem teku ženskega sla-
loma postavila drugi najboljši čas s pičlimi
4 stotinkami sekunde zaostanka za doma-
činko Tamaro McKinney. Vse ostale favo-
ritinje za najboljša mesta so zgovorno zao-
stale, saj je imela tretjeuvrščena po prvem
teku, Avstrijka Maierhofer, 82 stotink za-
mude, Španka Ochoa 95, slovita Švicarka
Vreni Schneider pa celo sekundo in 43 stot-
tink. Toda za potrditev zmagovalstva je bi-
lo treba počakati še polne tri ure.

Ob 12.30 po krajevnem času, ko je bila
v Evropi že noč, je v nadmorski višini 2.659
m odprla drugi tek Francozinja Masnada,
ki je v prvi seriji zasedla 15. mesto z dve-
ma sekundama in 49 stotinkami zaostanka

Tako je ameriški list ovekovčel Matejine navi-
jače iz domovine

za Matejo. Takoj za njo se je na začasno
prvo mesto prebila Američanka Twardo-
kens, ki pa je morala prepustiti vodstvo
Švicarki Vreni Schneider. Vreni je smu-
čala izredno, saj je nadoknadila skoraj se-

dalje na 2. strani ■

Vprašanje poslanca Brezigarja Kdaj slovenska televizija pri nas?

Deželni svetovalec Slovenske skupnosti
Bojan Brezigar je naslovil vprašanje na
deželno vladu v zvezi s problemom televi-
zijskih oddaj v slovenskem jeziku. Svetov-
valec najprej ugotavlja, da bo avstrijska
televizija dne 2. aprila začela s slovenski-
mi oddajami za slovensko manjšino na
Koroškem, kar je v skladu s sporazumom,
ki je bil dosežen lani. Svetovalec Sloven-
ske skupnosti nato opozarja, da slovenski
manjšini v Furlaniji Julijski krajini zago-
tavlja slovenske televizijske oddaje zakon
z dne 14.4.1975 števil. 103, ki v svojem 19.
členu izrecno predvideva takšne oddaje.

Bojan Brezigar zatem ugotavlja, da so
televizijske oddaje v francoskem jeziku že
zagotovljene prebivalstvu v Dolini Aosta,
oddaje v nemškem jeziku pa prebivalstvu
Južnega Tirola. Zakon iz leta 1975 se to-
rej ni izvedel le za Slovence v Furlaniji
Julijski krajini, čeprav je znano — nada-
ljuje svetovalec Brezigar — da je deželni
radiotelevizijski sedež RAI v Trstu že o-
premljen tudi za slovenske televizijske od-
daje. Če teh do zdaj ni, poudarja poslanec
Slovenske skupnosti, je treba za takšno sta-
nje iskati vzroke v pomanjkanju politične

dalje na 2. strani ■

RADIO TRST A

■ NEDELJA, 26. februarja, ob: 8.00 Jutranji radijski dnevnik; 8.30 Kmetijski tednik; 9.00 Sv. maša iz župnijske cerkve v Rojanu; 9.45 Pregled slovenskega tiska v Italiji; 10.15 Mladinski oder: »Kralj Matjaž se je prebudil« (Miroslava Leban); 11.00 Nediški zvon; 11.45 Vera in naš čas; 12.00 Narodnostni trenutek Slovencev v Italiji; 13.00 Opoldanski radijski dnevnik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Luigi Pirandello: »Gospa Speranza« Radijska igra; 15.00 Sport in glasba ter prenosi z naših prireditev; 19.00 Večerni radijski dnevnik.

■ PONEDELJEK, 27. februarja, ob: 7.00 Jutranji radijski dnevnik; 7.40 Pravljičica; 8.00 Poročila in deželna kronika; 8.10 Tigrova duša — spomini na Alberta Rejca; 10.00 Poročila in pregled tiska; 12.00 Srečanje ob ponedeljkih; 12.40 Mešani zbor Skala iz Gropade; 13.00 Opoldanski radijski dnevnik; 13.20 Glasba po željah; 13.30 Gospodarska problematika; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Goriški razgledi; 15.00 Homer: »Odiseja«. Epska pesnitev; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Trio Lorenz iz Ljubljane; 19.00 Večerni radijski dnevnik.

■ TOREK, 28. februarja, ob: 7.00 Jutranji radijski dnevnik; 7.40 Pravljičica; 8.00 Poročila in deželna kronika; 10.00 Poročila in pregled tiska; 12.00 Svet v črno-belem; 12.40 Škedenjski mešani zbor; 13.00 Opoldanski radijski dnevnik; 13.20 Glasba po željah; 13.30 Od Milj do Devina; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Otroški kotichek: »Detektiv Prismo-da«; 14.30 Iz Benečije; 15.00 Homer: »Odiseja«. Epska pesnitev; 16.45 Postni govor; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Trio Lorenz iz Ljubljane; 18.00 »Slovensko pismo«; 19.00 Večerni radijski dnevnik.

■ SREDA, 1. marca, ob: 7.00 Jutranji radijski dnevnik; 7.40 Pravljičica; 8.00 Poročila in deželna kronika; 10.00 Poročila in pregled tiska; 12.00 Zdravniška posvetovalnica; 12.40 Moški zbor Valentin Vodnik; 13.00 Opoldanski radijski dnevnik; 13.20 Glasba po željah; 13.30 Na goriškem valu; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Govorimo o glasbi; 15.00 Homer: »Odiseja«. Epska pesnitev; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Klemen Ramovš — kljunasta flauta; 18.00 Večna ženska proza; 19.00 Večerni radijski dnevnik.

■ ČETRTEK, 2. marca, ob: 7.00 Jutranji radijski dnevnik; 7.40 Pravljičica; 8.00 Poročila in deželna kronika; 10.00 Poročila in pregled tiska; 12.00 Živeti zdravo; 12.40 Moški zbor Valentin Vodnik iz Doline; 13.00 Opoldanski radijski dnevnik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Dvigljena zavesa; 15.00 Homer: »Odiseja«. Epska pesnitev; 15.15 Pri nas na obisku; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Vokalna skupina »Die Singphoniker Vokalensemble« iz Münchna; 18.00 »In exilium« — dekan Viktor Kos piše župnijsko kroniko; 19.00 Večerni radijski dnevnik.

■ PETEK, 3. marca, ob: 7.00 Jutranji radijski dnevnik; 7.40 Pravljičica; 8.00 Poročila in deželna kronika; 8.10 Koroški portreti; 10.00 Poročila in pregled tiska; 12.00 Ženske in politika; 12.40 Mešani zbor Primorec-Tabor iz Trebč in z Opčin; 13.00 Opoldanski radijski dnevnik; 13.20 Glasba po željah; 13.30 Od Milj do Devina; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Otroški kotichek: »Pravljicni svet v barvah«; 14.30 Zapisi in glasba; 15.00 Homer: »Odiseja«. Epska pesnitev; 15.15 Naši kraji in ljudje; 16.45 Postni govor; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 18.00 Kulturni dogodki; 19.00 Večerni radijski dnevnik.

■ SOBOTA, 4. marca, ob: 7.00 Jutranji radijski dnevnik; 7.40 Pravljičica; 8.00 Poročila in deželna kronika; 10.00 Poročila in pregled tiska; 12.00 Narava ima vedno prav; 12.40 Mešani zbor Primorec-Tabor iz Trebč in z Opčin; 13.00 Opoldanski radijski dnevnik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 »Glas od Režije«; 15.00 Zabavno-glasbeni program; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Planistka Katja Milič v našem studiu; 18.00 »Zamislil sem si stvar za gledališče ali potovanje skozi čas«; 19.00 Večerni radijski dnevnik.

Izdajatelj: Zadruga z o. z. »NOVI LIST« — Reg. na sodišču v Trstu dne 20.4.1954, št. 157. Odgovorni urednik: dr. Drago Legiša — Tiska tiskarna Graphart Trst, ulica Rossetti 14, tel. 772151

Slovenska zlata mrzlica v Coloradu

■ nadaljevanje s 1. strani

kundo v primerjavi z Američanko. Minilo je nadaljnjih pet sila nervoznih minut. Začasni vrstni red se ni bistveno spremenil vse do Matejine druge vožnje. Pri merjenju vmesnega časa je za Schneiderjevo zastajala le za 19 stotink, zato je v spodnjem delu lahko vozila povsem sproščeno. Bilo je dovolj ohraniti prednost iz prvega teka, toda na spolzkem koloradskem snegu so prežale za vsakim grebenom nove pasti, proga je bila načeta, zadostovala bi le malenkostna nepazljivost in upanja bi s pričakovani splavala po vodi. Čeprav je Matejin drugi tek trajal le 46 sekund in 86 stotink, je zgledalo, da je minila cela večnost, dokler se ni pojavila na zadnjem grebenu pred ciljem. Še nekaj zavojev in Mateja je z 61 stotinkami sekunde prevzela prvo mesto. Toda za uradno potrditev naslova je bilo treba počakati nastop domačinke McKinney, ki je edina še lahko ogrožala Mateji zlato kolajno. Pri vmesnem času je Američanka že izgubila vso prednost, srebrna kolajna je bila gotova, možnosti za zlato pa iz hipa v hip večje. Množiča ameriških navijačev je nezadovoljno završala, ko je McKinney po dveh manjših napakah izgubila na hitrosti, toda množico je preglasilo navdušeno zvončkanje kurentov, ki je že tedaj pozdravilo Matejino zlato kolajno. Upanja so se uresničila, ko je pri nasura kazala dvajset 44 minut 47 sekund in 58 stotink. Na najvišjo stopničko nagrajevalnega odra se je povzpela 22-letna Ljubljanka Mateja Svet, na njeno desno stran je kot druga stopila Vreni Schneider,

na levo pa tretjevrščena Tamara McKinney.

Slavje s petjem, intervjuji, radiotelevizijskimi reportažami in fotografijami se je v Bobrovem potoku nadaljevalo še nekaj ur, skoraj do uradne proglasitve na vailskem glavnem trgu, kjer so vihtele belo-plavo-rdeče zastave v pozdrav prvi slovenski zlati kolajni na svetovnih prvenstvih in olimpijskih igrah.

Mateja Svet in Tomaž Čizman se podpisujeta na razglednici

Toda Bobrov potok s tem še ni izčrpal svoje zakladnice. Na Zlatem vrhu v Vailu je Tomaž Čizman v supervesleslalomu osvojil bronasto kolajno. Istočasno s tehničnim direktorjem slovenske smučarske reprezentance Tonetom Vogrincem, ki ga zdaj vabijo v Italijo, so se veselili tudi drugi slovenski trenerji, ki delujejo v tujini. K uspehom avstrijskih in norvežanskih smučarjev sta namreč bistveno pripomogla brata Gartner. Starejši Filip se lahko ponaša s tremi zlatimi, dvema srebrnima in eno bronasto kolajno, mlajši od Gartnerjeve dvojice pa z dobrimi uvrstitvami mladega Furusetha. Če dodamo še kolajne, ki so jih priborili tekmovalci z Elanovimi smučmi, potem ni nobenega dvoma, da je slovenščina v Coloradu postala smučarski velejezik.

Beaver creek, po naše Bobrov potok, in Golden peak, Zlati vrh bosta upravičeno dobila domovinsko pravico v zgodovini slovenskega smučanja, ki prav letos praznuje 300 letnico prvega zapisa o bloškem smučanju.

Saša Rudolf

Kdaj slovenska...

■ nadaljevanje s 1. strani

volje, ki naj pride do izraza v ustrezni konvenciji med predsedstvom vlade in družbo RAI.

Zato svetovalec Brezigar poziva deželno vlado, naj posreduje na pristojnih mestih, da se izvede zakon iz leta 1975 glede televizijskih oddaj v slovenskem jeziku, kar bi med drugim predstavljalo kulturno obogatitev celotnega območja Alpe-Jadran.

—O—

Vsdržavni kongres Krišč. demokracije se je zaključil z izvolitvijo poslanca Forlanija za novega strankinega tajnika. Vse struje so soglašale z njegovo kandidaturo. Dosedanji tajnik De Mita je vodil stranko sedem let.

Pozdrav misijonarjem!

Pozdravljamo vas s posebno toplino in z zavestjo, da bomo skupno doživeli misijonske dneve.

Prvič v zgodovini bo okrog 30 misijonarjev iz Slovenije istočasno, z ramo ob rami, delovalo 15 dni skupaj s tržaškimi duhovniki in sploh zamejskimi verniki za božjo stvar ter v korist krajevine Cerkev.

Tržaški škof vas je z veseljem povabil in sprejel, enako duhovnik in tržaški človek.

Trud in prizadevanje, ki ju boste z vašo izkušnostjo delili med nami, naj prinašata sadove v duši vsakega človeka.

Ko govorimo o velikem kulturnem prostoru med Slovenci v svetu, ne pozabimo tudi na našo močno krščansko zavest, ki prav tako nima meja, ki nas že stoletja spremlja in povezuje in nam v vsakem trenutku daje posebno moč, zavest in smer.

Pozdravljamo vas v imenu tiste molitve, ki je pripravljala vaš prihod in vas bo spremljala ves čas vašega bivanja med nami.

Sejali boste božjo besedo, ki bo v svojem času vzklikla in obrodila.

Bog naj blagoslovi vaše delo! V zimi nam kažite pomlad! Bog z vami in z nami!

SOBOTA, 25. FEBRUARJA, ob 16. uri v stolnici sv. Justa v Trstu. Škof L. Bello mi podeli misijonarjem misijonski križ. Pri tem bogoslužju naj bodo zasotpane vse župnije.

Kdo je odgovoren za pokol?

Porotno sodišče v Catanzaru je razglasilo razsodbo v zvezi s pokolom na trgu Fontana v Milanu v decembru leta 1969. Desničarska skrajneža Delle Chiaie in Fachini sta bila oproščena, ker nista zagrešila kaznivega dejanja. Tako se glasi razsodba pristojnega sodišča v Catanzaru. Stefano Delle Chiaie je bil takoj izpuščen na svobodo, medtem ko je Fachini ostal v ječi, ker je bil medtem obsojen na dosmrtno zaporno kazen zaradi pokola na železniški postaji v Bologni.

Stefano Delle Chiaie in Massimiliano Fachini, ki ju je sodišče v Catanzaru oprostil v zvezi s pokolom na trgu Fontana v Milanu, sta se morala zagovarjati pred sodiščem, ker je tako odredil preiskovalni sodnik v Catanzaru ob sklepu četrte preiskave o atentatu na kmečko banko v Milanu, dne 12. decembra leta 1969. Sodna obravnava se je začela v Catanzaru 26. oktobra leta 1987. Bilo je skupno nad 90 zasedanj z mnogimi presledki, ker sta se Delle Chiaie in Fachini morala hkrati zagovarjati tudi pred sodiščem v Bologni zaradi pokola na tamkajšnji železniški postaji. Delle Chiaie je bil oproščen, Fachini pa je zaradi tega zločina bil obsojen na dosmrtno ječo.

Stalni protifašistični odbor proti terorizmu in za zaščito republikanskega reda je v Milanu objavil poročilo, ki pravi, da je z oprostilno razsodbo v Catanzaru odpadlo upanje, da se pojasni strahotni pokol na Trgu Fontana v Milanu, pri čemer so sodelovali novi fašisti in tajne službe. Predsednik Združenja sorodnikov žrtev pokola v Bologni je izjavil, da predstavlja razsodba porotnega sodišča v Catanzaru grobo žalitev. Poudaril je, da bo Združenje proučilo možnost novega ukrepanja proti takšni razsodbi.

—o—

OB DOGODKU V VZHODNOKRAŠKEM RAJONSKEM SVETU

■ nadaljevanje s 1. strani

zlasti v odločilnih trenutkih, kakor so volitve, če se hočemo kot narod ohraniti na teh tleh. Tudi prihodnje, evropske volitve, bodo v tem oziru važne.

—o—

Na Kosovu se nadaljuje protestna stavka rudarjev. Vzroki za stavko so tudi politične narave.

VZNEMIRLJIVI PODATKI O ATENTATU

Nedeljski list »News of the world« je objavil nove vznemirljive podatke o atentatu, zaradi katerega je v božičnem času nad Škotsko eksplodiralo potniško letalo ameriške družbe PANAM, ki je iz Frankfurta preko Londona letelo proti Združenim državam. List trdi, da so ameriški obveščevalci že 2. decembra razširili med voditelje letalskih družb opozorilo, da bi lahko prišlo do atentata s peklenskim strojem plastične narave, ki bi bil skrit v prenosnem radioregistratorju. Obvestilo je dodajalo, da gre za magnetofon Toshiba vrste »Bombeat«, v katerem naj bi bil eksploziv zavrt v čokoladni stanjlopapir. Dva dneva kasneje pa je iz drugega vira prišla vest o možnosti atentata na ameriško letalo, ki bi v božičnem času poletelo iz Frankfurta. Nek britanski predstavnik obveščevalne službe je listu izjavil, da se mu zdi neverjetno, da varnostne službe niso primerno ukrepale. Zastopnik družbe PANAM pa ni zanikal resničnosti informacij.

REPRESIJA NA ZASEDENIH OZEMLJIH

Na zasedenih arabskih ozemljih je bila splošna tridnevna stavka, ki jo je vodstvo Intifade proglasilo proti vojaški represiji Izraelcev. Vojaki pa so ravno glavno mesto Cisjordanije Nablus proglasili za vojaško področje. Vse dohode so zastražili, in kdor nima stalnega bivališča v mestu, ga mora zapustiti. Vojaki pregledujejo avtomobile in stanovanja.

Na področju Gaze je spet prišlo do rabe orožja. Vojaki so ranili dva demonstranta. V Jeninu pa so vojaki z buldožerji porušili hišo nekega Palestinca, ki je obtožen, da je odvrnil tri molotovke proti nekemu vojaškemu vozilu.

Predstavniki Organizacije za osvoboditev Palestine v Tunisu so obžalovali dejstvo, da so Združene države z vetom preprečile odobritev resolucije Varnostnega sveta Združenih narodov proti izraelskemu ravnanju na zasedenih ozemljih. Kljub temu so izrazili upanje, da se bodo stiki med palestinsko organizacijo

Slovenska športna zveza, Slovensko planinsko društvo Celovec in Slovensko prosvetno društvo »Rož« v Št. Jakobu v Rožu vabijo na

XI. ZIMSKI POHOD »ARIHOVA PEČ« 1989 in SMUČARSKI TEK

v spomin na padle borce pod Arihovo pečjo, ki bo v nedeljo, 5. marca 1989 s pričetkom ob 10. uri pri Polancu na Čemernici (Hodnina) nad Št. Jakobom v Rožu.

Smučarski tek (3 km - 1 krog): otroci do 10 let (letniki 1979 in mlajši) - dekleta do 16 let (1973 - 1978) - ženske do 30 let (1959 - 1972) - ženske nad 30 let (1958 in starejši).

Smučarski tek (7 km - dva kroga): fantje od 11 do 16 let (letnik 1973 - 1978) - moški do 30 let (1959 - 1972) - moški nad 30 let (1958 in starejši).

Pohod za pešce: Od Polanca preko bivšega partizanskega bunkerja do planinske postojanke »Koča nad Arihovo pečjo« (1084 m) in po drugi smeri nazaj mimo Resmanove lovske koče do Polanca.

Pogoji za udeležence: Na XI. Zimskem pohodu »Arihova peč« lahko sodelujejo vsi. Udeleženci pohoda (pešci) morajo biti zimsko in planinsko opremljeni. Pohodniki se morajo držati proge, ki je za pohod označena. Pohodniki se vpenjo na planino Bleščččo - koča nad Arihovo pečjo (kontrolni žig) in se preko Resmanove lovske koče (kontrolni žig) vrnejo po označeni poti nazaj do cilja pri Polancu najkasneje do 15. ure. Masovni štart za tekače bo ob 10.30, na cilj pa je treba pričeti najkasneje do 12. ure.

Prijave in štartnina. Prijave sprejemamo na dan prireditve med 9. in 10. uro. Štartnina znaša 50 šilingov (n-din 25.000), za odrasle, in šilingov 40, (n-din 20.000), za otroke in mladince. Štartnina se plača pri prijavi. Pohodniki in tekači prejmejo na štartu kontrolni kartonček in značko, tekači pa še dodatno štartno številko.

Nagrade. Vsak udeleženec pohoda dobi diplomo za udeležbo, če predloži po prihodu v cilj kontrolni kartonček.

Kdor se petkrat udeleži zimskega pohoda »Arihova peč«, prejme posebno blato značko. 5-kratno udeležbo mora dokazati s petimi zbranimi kartončki. Najboljši domačin dneva pri teku prejme spominsko plaketo Slovenskega vestnika.

Posebno značko dobi tisti, ki se bo udeležil teka in pohoda.

Okrepčila, zdravniška služba. Vsak udeleženec dopi toplo pijačo in klobaso. Za zdravniško službo je poskrbljeno. Vsak udeleženec sodeluje na lastno odgovornost.

Dovoz in parkirni prostor. Iz Št. Jakoba v Rožu vodi označena pot proti Podroščici/Rosenbach, preko vasi Leše/Lessach, Svatne/Schlatten in Hodnina/Kanin do štarta na Čemernici. Pot bo označena s kašipoti »Arihova peč«. Parkirišča so na razpolago.

Zimski pohod »Arihova peč« bo ob vsakem vremenu, v slučaju pomanjkanja snega, bo samo pohod.

V okviru prireditve bo kratka spominska svečanost padlim partizanom pod Arihovo pečjo februarja 1945.

—o—

V Sloveniji se je začel postopek, ki naj omogoči, da bo Božič odslej dela prost dan. Za ta predlog se je izrekla SZDL Slovenije.

PROSTOR MLADIH

Slovenska zamejska skavtska organizacija

V nedeljo, 19. februarja, sta se deželno vodstvo SZSO in vodstvo slovenskih koroških skavtov zbrali v Gorici v Zavodu sv. Družine, da skupaj pregledata opravljeno delo in načrtujeta bodoče skupno delovanje. V jutranjih urah so predstavniki posameznih pokrajin orisali delo, ki je bilo opravljeno v prvi polovici letošnjega delovnega leta.

Popoldan pa so se udeleženci posvetili bolj praktičnim zadevam, in sicer pripra-

vam nekaterih skupnih pobud, ki bodo spremljale delovanje slovenskih skavtov v prihodnjih mesecih. Prva taka priložnost bo na Koroškem 8. in 9. aprila ob priliki tradicionalnega športnega srečanja. Nato je bil govor možnosti o skupnem potovalnem taboru, ki naj bi bil namenjen novincem roverjem in popotnicam vseh treh pokrajin. Ob koncu pa so se prisotni zaustavili še ob slovenskem skavtskem Jamboreeju, ki bo predvidoma poleti leta 1990.

Slovenska skupnost proučila vprašanje Sosljanskega zaliva

Gospodarska in urbanistična komisija tržaške Slovenske skupnosti bo v petek, 24. februarja, proučila načrt za valorizacijo Sosljanskega zaliva. Načrt je izdelala družba FINSEPOL, ki je nova lastnica Zaliva. Tako je na svoji zadnji seji sklenil tržaški pokrajinski svet Slovenske skupnosti. V razpravo so posegli številni člani, temeljito poročilo pa je podal devinsko-nabrežinski župan in deželni svetovalec Bojan Brezigar. Pokrajinski svet je bil mnenja, da bo načrt za valorizacijo Sosljanskega zaliva v političnem pogledu moral oceniti novi pokrajinski svet, ki bo izvoljen po strankinem pokrajinskem kongresu. Na zadnji seji je bil potrjen predlog, naj se pokrajinski kongres skliče za soboto, 11. marca, v športnem centru v Zgoniku.

Na začetku seje je pokrajinski tajnik

Harej kratko poročal o političnem položaju na Tržaškem, pri čemer je zlasti poudaril stanje v tržaški občinski in pokrajinski upravi. Pokrajinski svet je med drugim vzel na znanje izid volitev v rajonski konzult za Vzhodni Kras, kjer je za predsednika bil izvoljen socialist italijanske narodnosti z odločilnim glasom misovskega svetovaleca. Nadaljuje se torej proces izrinjanja predstavnikov Slovenske skupnosti iz vodstvenih organov tržaške pokrajine in občine, kar pomeni tudi izrinjanje predstavnikov slovenske narodne skupnosti iz obeh pomembnih javnih uprav. To postavlja — zaključuje poročilo Slovenske skupnosti — slovensko narodno manjšino na Tržaškem in zlasti stranko Slovenske skupnosti pred nove naloge in nove preizkušnje.

Ssk je prejela odgovor

Italijansko zunanje ministrstvo je odgovorilo Slovenski skupnosti v zadevi Evropske listine deželnih ali manjšinskih jezikov, ki jo je sprejela parlamentarna skupščina Evropskega sveta, začel pa jo je obravnavati še ministrski odbor Evropskega sveta.

Slovenska skupnost je svojčas pozvala italijanske oblasti, naj v ministrskem odboru podprejo listino in se zavzamejo za to, da jo ministrski odbor osvoji kot mednarodno pogodbo, ki naj jo podpišejo in ratificirajo evropske države. S tem bi manjšine dobile novo, zelo odprto besedilo s pravno obveznostjo za države podpisnice.

Zunanje ministrstvo je sporočilo, da so predstavniki 22 držav, članic Evropskega sveta, na zasedanju predstavnikov zunanjih ministrov Evropskega sveta ocenili Listino kot »na splošno sprejemljivo«. Sklenili pa so, naj jo pregleda še odbor strokovnjakov, ki naj preuči posamezna določila in njihovo skladnost z drugimi mednarodnimi pogodbami ter notranjimi normami. Odbor bo tudi predlagal ministrom, ali naj besedilo osvojijo kot resolucijo ali kot pogodbo.

Dan slovenske kulture v Trstu

V nedeljo, 19. februarja, je bilo v Kulturnem domu v Trstu praznovanje ob Dnevu slovenske kulture, ki ga je priredila Zveza slovenskih kulturnih društev. Proslava se je začela v Mali dvorani Kulturnega doma z nagrajevanjem treh najboljših prispevkov z literarnega natečaja na temo »Kako se počutim v manjšini«. ZSKD je razpisala natečaj v sodelovanju s Slavističnim društvom Trst za dijake višjih srednjih šol na Tržaškem, Goriškem in v Celovcu. Odziv na natečaj je bil izjemen, saj so organizatorji prejeli več kot 60 prispevkov. Najbolj zanimive in originalne misli iz prispevkov so v nedeljo prebrali v izboru, pri katerem je s svojimi pesmimi sodeloval tudi režijski kantavtor Rino Chinese in ki ga je za to priložnost zrežiral Marij Uršič. Izbor sta podala Irena Zubalič in Andrej Pisani.

Sledilo je predvajanje prvega koroškega igranega kratkometražnega filma. Pri zasnovi filma je režiser Marjan Sticker izhajal iz svojih korenin, delal ga je, kot sam pravi, izključno iz notranje potrebe.

Dogajanje se je nato preselilo v Veliko dvorano kulturnega doma. Osrednji govor je imel pesnik Marij Čuk. Sledil je nastop Plesnega teatra iz Ljubljane z baletno predstavo Panoptikum, ki je bila v Sloveniji deležna laskavih pohval. To je že osma prireditev uprizoritev skupine, ki jo z uspehom vodi Ksenija Hribar.

Za otroke je bila istočasno v baru Kulturnega doma predstavitev pesniške zbirke kriškega pesnika Miroslava Košute »Na Krasu je krasno«. Pri tem je sodelovala skupina animatorov, ki v zadnjih letih v okviru osrednjega praznovanja Dneva slovenske kulture skrbijo za dobro počutje najmlajših.

—0—

»ETIKA IN GOSPODARSKA DEMOKRACIJA«

Italijanska škofovska konferenca je izdala poročilo o seminarju »Etika in gospodarska demokracija«, ki ga je priredila v Rimu njena komisija za družbena in delovna vprašanja. 80 udeležencev je sprejel tudi papež Janez Pavel II., ki je kritiziral vzpon novega gospodarskega liberalizma. Prevladujoča gospodarska teorija, ki temelji na utilitarističnem individualizmu, ne more dajati, po mnenju italijanskih škofov, zadovoljivih odgovorov na rastočo zapletenost družbenih in gospodarskih vprašanj. Potreben je dialog med moralisti in ekonomisti, ker gospodarska znanost ne more biti nevtralna in se mora ozirati tudi na odnose med vrednotami in vedenjem. V času, ko se šibi vloga »socialne države«, postajajo vse bolj kričeči primeri otrok, ki so izpostavljeni nasilju, bolnikov, ki so prepuščeni sami sebi, in revežev, ki so vedno bolj odrinjeni.

Dekliški zbor Devin in
zbor Fantje izpod Grmade

vabita na prireditev ob

DNEVU SLOVENSKE KULTURE,

ki bo v nedeljo, 26. februarja, ob 17. uri
v osnovni šoli v Devinu.

Slavnostna govornica bo odbornica za kulturo devinsko-nabrežinske občine, prof. Marinka Terčon. Nastopila bosta oba zbora, Šentjakobska dramska skupina pa bo uprizorila komedijo Antona Tomaža Linhart »Ta veseli dan ali Matiček se ženi«. Delo je režirala prof. Dina Slama.

GOST IZ DOLINE AOSTE

Te dni je bil na obisku pri deželnem tajništvu Slovenske skupnosti član osrednjega vodstva in bivši tajnik Union Valdôtaine Leonard Tamone s sodelavko Pio Morise. Trenutno je zadolžen za priprave na junijske evropske volitve.

Na srečanju z delegacijo Ssk, ki jo je vodil deželni tajnik Ivo Jevnikar in v kateri so bili deželni predsednik Marjan Terpin, deželni svetovalec Bojan Brezigar, deželni podtajnik Karel Brešan, deželni podpredsednik Rafko Dolhar in odgovorni za stike z manjšinami Andrej Bratuž, sta gošta iz Aoste prikazala dosedanja prizadevanja za osnove širše liste manjšin in avtonomistov za nastop na evropskih volitvah. Pred petimi leti je lista manjšin izvolila v Strassbourg enega predstavnika.

VEČER V DSI V TRSTU

Društvo slovenskih izobražencev v Trstu vabi v ponedeljek, 27. februarja, na pogovor o knjigi dr. Franceta BUČARJA »Usodne odločitve«. Pri pogovoru bo sodeloval tudi avtor knjige, ki je vzbudila živahne in zelo različne odmeve. Srečanje bo v Peterlinovi dvorani s pričetkom ob 20.30.

Sestanek Ssk na Repentabru

Repentabska sekcija Slovenske skupnosti je imela v petek, 17. februarja, kongres v Bubničevem domu v Repnu. Po pozdravu sekcijskega tajnika Milka Guština je o sedanjem političnem trenutku Slovencev v Italiji spregovoril deželni tajnik Ivo Jevnikar. Daljše poročilo o delu v občinskem svetu in o problematiki v repentabski občini sta podala občinska svetovalec inž. Franko Pisani in Milko Guštin. Ob tem se je razvil pogovor, ki se je dotaknil

predvsem obrtniške cone, novega kulturnega središča, cestnih povezav in prometa, kot tudi nujnosti, da se na občinskih volitvah prihodnje leto okrepi podpora slovenski stranki in ohrani uprava v domačih rokah.

Ob koncu je bil za sekcijskega tajnika potrjen Milko Guštin, ki bo tudi zastopal repentabske volivce Ssk kot delegat na bližnjem pokrajinskem kongresu Slovenske skupnosti.

Poziv k solidarnostni akciji za obnovo bolnice Franja

V noči s 7. na 8. januar je zemeljski usad v soteski Pasice pri Novakih nad Cerknim zgrmel na znamenito partizansko bolnico Franjo in njene objekte, jih delno porušil, delno močno poškodoval, uničil del zgodovinsko dragocenega inventarja ter zasul vse čudovite in avtentične dostope v bolnico, slapove in mostičke.

Partizanska bolnica Franja je v Evropi edinstven zgodovinski in kulturni spomenik, priča velikega boja malega naroda za svobodo, priča človekoljubja partizanskih zdravnikov, bolničarjev in vseh, ki so v teku narodnoosvobodilnega boja skrbeli za ranjene in bolne partizane, jim s skrajno požrtvovalnostjo reševali življenja in lajšali trpljenje v najtežjih, često skoraj nemogočih pogojih. Skozi njo je šlo okrog 800 slovenskih, predvsem primorskih in partizanskih borcev drugih jugoslovanskih narodov, med njimi okrog 80 pripadnikov drugih narodnosti, predvsem Italijanov, ki so se skupno s slovenskimi partizani borili v enotah NOVJ, Rusov, Francozov, Angležev, Američanov in celo en nemški vojak. Zato je bolnica Franja ne le slovenski, marveč mednarodni spomenik, ki je bil tudi predlagan za vpis v seznam svetovne humane in kulturne dediščine. V povojnih letih si je bolnico Franjo ogledalo nad milijon dvesto tisoč obiskovalcev, med katerimi nad 200.000 iz tujine.

Bolnica Franja stoji na primorskih tleh, bila je bolnica primorskih partizanskih enot v sestavi 9. korpusa, bila je izraz boja, humanosti in požrtvovalnosti naših primorskih ljudi, je in mora ostati naš ponos in svetlo, humano izročilo generacije, ki je šla skozi težke preizkušnje druge svetovne vojne, novim generacijam.

Obnova bolnice Franje ali vsaj njena povrnitev v čim bolj pristno prvotno obliko, je zato stvar najširše solidarnosti vseh, ki verujemo v ideale svobode in humanizma. Obnovitvena dela bodo zahtevala ogromna finančna sredstva. Republiška konferenca Socialistične zveze delovnega ljudstva Slovenije in druge organizacije so na pobudo partizanskih ranjencev, zdravnikov, krajanov in drugih naslovile na slovensko in širšo javnost poziv k solidarnostni akciji za obnovo in ohranitev bolnice Franje.

Zato tudi podpisane organizacije pozivamo vso slovensko javnost v Italiji, njene organizacije in ustanove ter demokratične italijanske ljudi, da se odzovejo in pridružijo pozivu za zbiranje denarnih prispevkov za sanacijo spomenika bolnice Franje. V ta namen so pri slovenskih denarnih zavodih na Tržaškem in Goriškem odprti tekoči računi, prispevki pa se lahko izročijo tudi

na sedežih podpisanih organizacij in drugih, ki se pridružujejo tej pobudi.

Zveza vojnih invalidov NOB, Trst-Gorica-Videm; Vsedržavna zveza partizanov Italije VZPI-ANPI, ANED in ANP PIA; Združenje aktivistov narodnoosvobodilnega gibanja; Slovensko kulturno gospodarska zveza (SKGZ); Svet slovenskih organizacij (SSO).

Tekoči računi za »Bolnico Franjo«:
Tržaška kreditna banka - Trst 5377/35
Hranilnica na Opčinah 7503
Hranilnica v Nabrežini 128801/82
Kmečka banka - Gorica 38921
Doberdobska banka 13820173
Sovodnjska banka 391-03-12

—O—

DEŽELNI SVETOVALEC BREZIGAR V ŠTEVERJANU

Deželni svetovalec Slovenske skupnosti Bojan Brezigar je bil pred dnevi na obisku v Števerjanu, kjer se je srečal s predstavniki tamkajšnje sekcije Ssk in z njimi svetovalci v občinskem svetu.

Na srečanju je bil govor o številnih problemih, ki se tičejo občinske uprave in pristojnosti drugih ustanov, med njimi pristojnosti deželne uprave, in sicer tudi v okviru priprav na prihodnje občinske volitve leta 1990. Predstavniki sekcije Slovenske skupnosti so opozorili predvsem na dva problema: na občinske ceste, ki so v slabem stanju zaradi mnogih usadov, in na zvišanje cene vode, za kar se je bila odločila občinska uprava. Govor je dalje bil o mnogih vprašanjih, ki pobliže zadevajo kmetijstvo, svetovalec Brezigar pa se je v tej zvezi obvezal, da bo posredoval pri deželnem odborniku za kmetijstvo.

ZA ARMENIJO

Ob koncu obiska armenske delegacije v Furlaniji - Julijski krajini je bil podpisan sporazum, po katerem bo Furlanska zadruha za razvoj in sodelovanje, ki povezuje kakih 15 podjetij, zgradila na potresnem področju v Armeniji deset bolnišnic. Sporazum bodo aprila potrdili v Moskvi. Zadruha bo verjetno v Armeniji gradila tudi šolske stavbe s prispevki iz naše dežele.

—O—

Urejen park pred gradom Kromberk

Ob letošnjem Prešernovem prazniku so se pred gradom Kromberk, kjer ima sedež Goriški muzej, v precejšnji meri zaključila obsežna urejevalna dela okolice. Omenjeni grad je bil po vsej verjetnosti zgrajen v začetku 17. stoletja in po svojem videzu kaže na renesančni izvor. Vendar se do danes ni ohranil v prvotni obliki, saj je dvakrat pogorel, v prvi in drugi svetovni vojni, prav tako je bila uničena njegova notranja oprema.

Do priključitve Primorske Jugoslaviji leta 1947 je bil lastnik gradu grof Viljem Coronini-Cronberg iz Gorice, ki je v času takoj po vojni še uspel za silo popraviti to mogočno stavbo. Kasneje je v njem gostovala gozdarska šola, leta 1954 pa se je vanj naselil Goriški muzej. Tej ustanovi je šele leta 1979 uspelo, da je grad v celoti popravila, neurejena pa je ostala okolica gradu. Premaknilo se je v lanskem letu, ko so uredili novo parkirišče na severovzhodnem platuju grajskega kompleksa, na severnem grajskem dvorišču z baročnim vodnjakom na častnem mestu pa so si omislili park s štirimi simetrično razporejenimi polji, obrobjenimi s pušpanom. S to ureditvijo je hkrati poudarjena baročna os, potekajoča od glavnega portala na severnem pročelju prek obnovljene baročne fontane iz leta 1774 še dalje do zaključka parka na severni strani. Veliko zaslugo, da je to delo bilo izvršeno, imajo številna podjetja in nekateri zasebniki, prav tako Skupščina občine Nova Gorica, Kulturna skupnost Slovenije, Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine iz Nove Gorice in Goriški muzej.

Prav Goriškemu muzeju je letos bila poverjena naloga, da 8. februarja pripravi osrednjo Prešernovo proslavo v Novi Gorici. Slavnostni govornik je bil znani primorski arheolog Drago Svoljšak, sedaj zaposlen v Narodnem muzeju v Ljubljani. Tega dne so v muzejski stavbi po končanem kulturnem sporedu odprli tudi tri razstave pod skupnim naslovom »Iz kulturne dediščine«. Prva, postavljena v pritlični veži, prikazuje obnovo gradu in okolice, v drugem nadstropju pa sta na ogled zanimivi razstavi starih kmečkih skrinj in fresk. Skrinje izvirajo iz časa med 17. in 19. stoletjem, medtem ko so freske, ki so nekoč krasile kmečke domačije in so jih pred nekaj leti zaradi ogroženosti sneli z zidov, nastale v 18. in 19. stoletju. Vse tri razstave pomenijo nedvomno zanimiv prikaz prizadevanj spomeniškovarstvene in muzejske stroke, hkrati pa omogočajo vpogled v pomemben del kulturne preteklosti na Primorskem.

—O—

TISKARSKI ŠKRAT

V tiskarni Graphart, kjer tiskamo naš list, je prejšnjo sredo pri lomljenju »pomagal« tudi tiskarski škrat. Še posebej je pomagajal pri članku »Večer slovenske pesmi na Opčinah«, odpadel je namreč ves zadnji odstavek, ki se je glasil:

»Večer je zaključil nastop mešanega zbora Sveti Jernej, ki je v počastitev pete obletnice smrti skladatelja in organista Stanka Maliča z veliko občutljivostjo in dovršenostjo zapel štiri njegove pesmi. Zbor je vodil Janko Ban.

Ves spored pa je povezoval profesor Aleš Lupinc.«

Studenci in osnutek zaščitnega zakona

Kulturno društvo Studenci iz Benečije je pred dnevi v Vidmu predstavilo svoj osnutek zaščitnega zakona za slovensko manjšino v Benečiji. Gre za še neizdelano besedilo načelne narave, ki naj bi do bilo dokončno obliko v prihodnjih mesecih in naj bi ga potem predstavili parlamentu izvoljeni predstavniki liste Zelenih. Za društvo Studenci so govorili predsednik Riccardo Rutar, Ferruccio Clavara in Renzo Matelič, za listo Zelenih pa deželni svetovalec Federico Rossi ter poslanec Lantinger. Slovenski predstavniki so poudarili, da je položaj v Benečiji iz narodnost-

nega vidika vsak dan slabši in da si nihče ne more privoščiti nadaljnega odlašanja in zamujanja. Pri tem so opozorili, da nastajajoči zakonski osnutek nikakor ne konkurirata z že obstoječimi predlogi, njegova veljavnost pa naj bi se nehala, kakor hitro bo odobren zakon za globalno zaščito. Osnutek je dokaj izviren, predvsem kar zadeva šolsko področje, predvideva pa tudi dokajšnjo zaščito kar zadeva Beneške Slovence, ki so se iz beneških dolin porazgubili po bližnjih krajih furlanske nižine, kjer živijo društveno in kulturno neorganizirano.

IZ KULTURNEGA ŽIVLJENJA

Izšla je nova številka revije Zaliv

Nova številka revije Zaliv, izšla je z datumom december 1988, je tudi tokrat pravi zbornik, saj zaobjema vse štiri načrtovane letne številke. Šteje pa 320 strani najrazličnejših prispevkov. Uvodni članek »Premišljevanje o slovenskem letu 1988« je napisal Boris Pahor. V njem med drugim pravi: »Prvo in odločilno je trpko spoznanje, da je slovensko vodstvo razočaralo slovensko družbo v njenem pričakovanju, da bo prišlo do bistvenega preobrata narodove usode. Izbira temporiranja in kompromisa je namreč slabša od obeh rešitev, ki sta se ponujali odgovornim forumom današnjega matičnega družbenega sistema. Saj ni nobenega dvoma, ugotavlja Boris Pahor, da bi odklon nakazanih sprememb ustave, odklon, ki so ga zahtevali kvalificirani predstavniki kulture, pisatelji in sociologi, ki so imeli za sabo solidarnostno zavest javnosti, začeli spreminjati položaj slovenske identitete v jugoslovanski zvezi.« V nadaljevanju Pahor trdi, da so previdne slovenske politične izbire »v svojem bistvu pravzaprav primer podedovane slovenske nesposobnosti, da bi izrabila priložnost, ki ji jo nudi zgodovinski trenutek«. Vsekakor pa avtor uvodnega razmišljanja ugotavlja, da »ostaja ozračje novega pluralizma, ki, čeprav še ni jasno razvidno, kako se bo mogel operativno uveljaviti, vendar nakazuje možnost upoštevanja vrednih premikov«. V drugem delu članka Pahor obravnava vprašanje slovenske neodvisnosti. V tretjem pa razmišlja o odnosu med matično do-

movino in tistim delom slovenskega narodnega telesa, ki živi izven njenih meja. Pahor ponovno ugotavlja, da je »obstoje ločenih slovenskih delov v glavnem odvisen od uveljavitve slovenske državniške države«. Miran Mihelič je v tej številki Zaliva objavil poziv vsem slovenskim gospodarskim poslovnem, ki delujejo v tujem svetu, naj bi denar investirali v podjetja, ki bi delovala v zamejstvu, torej v popolnoma zahodnem svetu, a še vedno na slovenskih tleh. Tak gospodarski doprinos v tesni povezavi s slovensko narodno skupnostjo bi bistveno okrepil celotni narod.

V živahnem slogu opisuje Ubald Vrabec svojo skladateljsko pot. Zapis bi vsekakor zaslužil podrobnejše obdelave, saj se dotika nekaterih zanimivih tem, ki zadevajo ustvarjalnost in glasbeno življenje pri nas.

Milan Lipovec v članku »Torej pohitimo!« tudi dejansko razmišlja o slovenskem narodnem značaju v luči zgodovinskih dogodkov.

Pesmi za to številko sta prispevali Marija Kostnapfel in Tatjana Rojc. Objavljen pa je tudi izbor »Judovskih zgodbic« Ferruccia Fölkla. Vlado Kresnik je prispeval študijo z naslovom »Anatomija družbene agresivnosti«. Peter Merku, ki živi na Nemškem, se spominja svojih staršev in s tem dela zgodovine Trsta in njegovih ljudi. Jošt Zabar v zapisu »Marginalije k potovanju po Apuliji« beleži marsikatero zanimivo in prodorno misel.

Zaliv objavlja nadalje referat Vinka Ošlaka z naslovom »Pogled z Babilonskega stolpa«, ki ga je avtor prebral v esperantščini na srečanju, ki ga je organizirala »Mednarodna mirovna zveza« oktobra lani v Vidmu. Renzo Timay predstavlja prevajalca in jezikoslovca Giannija Barala, ki je bil velik prijatelj Slovencev. Objavljen pa je tudi prvi del Barralovih spominov.

Pod naslovom »Tipanje za sintezo« sledi bogat Pahorjev dnevnik, ki pomeni osebno pisateljevo pričevanje o minulemu letu. Pod zaglavjem Kaj pišejo drugi in v rubriki Fleši o novih knjigah je Zaliv pogledal v izbor drugih publikacij in knjig. V Svobodni tribuni je več kratkih, a živahno napisanih misli o raznih dogodkih. Prav na koncu Boris Pahor objavlja odprto pismo Marjanu Rožancu v odgovor na pismo, ki ga je

dalje na 8. strani ■

Likovne novice iz Slovenije

Primorska je od 17. t.m. bogatejša za novo likovno galerijo. Svojci prezgodaj umrlega primorskega kiparja Negovana Nemca so sklenili, da odprejo javnosti njegov delovni atelje, ki si ga je uredil v rojstnih Biljah, a ga je zelo malo časa užival. Odslej bo to stalna galerija njegovih del v marmorju, lesu, mavcu in kovini, ki jo bo upravljal Goriški muzej. Na ogled so realistično oblikovani portreti, ekspresivni ciklus destrukcij, ki je nastal po potresu na Tolminskem, in lirčne upodobitve hrepenenja v belem kamnu.

Stalno razstavo Negovana Nemca sta slovesno prevzeli kulturno društvo Zarja iz Bilj in občinske Zveza kulturnih organizacij iz Nove Gorice. Govorila sta predsednik Kulturne skupnosti Slovenije Sergij Pelhan in likovni zgodovinar ter kritik dr. Nace Šumi, ki je orisal kiparjevo ustvarjalnost. Z otvoritvijo je bil združen literarni večer mladih Novogoričank Vide Mokrin Pauer in Maje Vidmar ter Cirila Zlobca in Marka Kravosa.

V torek, 21. t.m., so v spodnjih prostorih Moderne galerije v Ljubljani odprli razstavo Fogli di immagini. To bi lahko poslovenili Podobe na listih. Gre za razstavo sodobne italijanske risbe umetnikov, mlajših od 35 let. Razstavo je posredoval Italijanski kulturni center iz Zagreba. Značilnost prikaza je v svobodnem izrazu, ki ne pozna škandaloznih motivov in ki brez zadržkov izraža govornici abstrakcije in figuralike. Najbolj znana tokova te italijanske umetnosti 80. let sta transavantgarda in »pittura colta«. Na ljubljanski razstavi risb so zastopani Fabrice De Nola, Sebastiano Guarrera, Felice Levini, Massimo Livadiotti, Tommaso Massimi, Nunzio, Piero Pizzi Cannella, Salvo Russo, Dario Taormina in Marco Tirelli. Razstavna dejavnost teh umetnikov je vezana na središče Centro di cultura Ausoni, ki ima v Rimu sedež v bivši tovarni makaronov. Komentar k razstavi pravi, da njihova dela delujejo kot opozorilo na neizogibno prisotnost preteklosti, ki ni nevtralna, ampak predvsem fantazmatična.

Naj opozorimo na odprtje še ene razstave, in sicer v ljubljanski Mali galeriji. Zagrebški kipar Slavomir Drinković je predstavil svojo zadnjo skulpturo »Sen o slavi«. V katalogu za to razstavo je Davor Matičević o omenjeni skulpturi zapisal: »Ta prizor je oblikovan skozi abstraktno formo upredmetenja moške sile in figuralno for-

dalje na 8. strani ■

Kostanjeva krona

Med slovenskimi pisatelji gre posebno mesto prekmurskemu rojaku Evaldu Flisarju, romanopiscu, potopiscu in avtorju številnih radijskih ter gledaliških iger. Še kot mladenič je zapustil domovino in se napotil v širni svet. Potoval je po Avstraliji in daljnem vzhodu, zdaj pa stalno živi v Angliji. Menda se je že toliko priučil angleščine, da že piše, in to z uspehom, v tem svetovnem jeziku.

Znano amatersko Gledališče čez cesto iz Kranja je te dni uprizorilo Flisarjevo igro Kostanjeva krona, ki so jo krstili pred domala dvajsetimi leti v mariborskem teatru. V njej avtor s svojevrstno zavzetostjo in čudno mešanico realizma, fantastike in folklora govori o treh poglavitnih postavkah v življenju, o usodi, ljubezni, smrti.

Glavni junak Janek je študent, ki je obesil študij na klin, zapletel se je z materjo, vendar njun odnos ni incestni, ker sta imuna pred izvirnim grehom. Tretji v tej čudni zvezi je vaški posebnost Geder, ki se pokonča, ko izve od Janeka, da njegova mati ne nosi Gedarjevega otroka.

Naslov Kostanjeva krona je več kakor simbol ali vraža, je predznak rase, njeno znamenje in prepoznavni znak.

Kranjska predstava te zanimive igre je bila silovita v izrazu in včasih nekoliko krčevita, vendar vseskozi prepričljiva in verodostojna.

Slovenska gledališča očitno menijo, da Flisar ni več slovenski avtor, drugače si ne znamo razlagati brezbrzičnosti, s katero so zavrgli Kostanjevo krono, ki že ob mariborski prazvedbi ni doživela odmevnosti, kot bi jo bila zavoljo svojih nespornih kvalitet zaslužila. Morda ji bodo mlajši gledališčniki bolj naklonjeni.

Zarko Petan

Fabianijeva razstava v Ljubljani

V torek, 14. t.m., so v prostorih Cankarjevega doma v Ljubljani odprli razstavo o arhitektu in urbanistu Maksu Fabianiju. Gre za razstavo, ki so jo lani pripravili v konjušnici Miramarskega gradu. Organizatorji ljubljanske razstave so jo obogatili še z nekaterimi novimi dokumenti, v pripravi pa je miniaturna tržaškega Narodnega doma, zgradbe, ki je bila prvo večnamensko središče v Evropi.

Samo odprtje razstave je privabilo v vežo Cankarjevega doma zelo številno občinstvo. Poleg predstavnikov tržaške pokrajine so bili prisotni goriški župan Scarano, deželni svetovalec Slovenske skupnosti Bojan Brezigar ter številne vidne osebnosti slovenske kulture in slovenskega političnega življenja.

Prvi je spregovoril in pozdravil prisotne pred-

stavniki Cankarjevega doma, sledil je pozdrav ravnatelja Arhitekturnega muzeja v Ljubljani, profesorja Petra Krečiča, ki je med drugim opozoril na dejstvo, da je ob tej priložnosti izšel tudi ponatis Fabianijevega urbanističnega načrta mesta Ljubljane iz konca prejšnjega stoletja. Nekaj priložnostnih misli sta nato izrekla še Nuša Kerševan v imenu izvršnega odbora Mestne skupščine in Dario Crozzoli, ki se je med drugim zahvalil zaradi bolezni odsotnemu nekdanjemu odborniku za kulturo in glavnemu pobudniku Fabianijeve razstave v Trstu, pokrajinskemu svetovalcu Zorku Hareju.

Na koncu pa je Fabianijev pranečak in igralec Kristijan Muck prebral dve Fabianijevi deli, eno v nemščini in drugo v italijanščini ter slovenski odlomek iz Fabianijevega filozofskega dela Akma.

Sodobno kmetijstvo

Vplivi na klavne lastnosti pri govedu

Pri ugotavljanju kakovosti klavnih trupov govedi najpogosteje subjektivno ocenjujemo le mesnatost in pokritost oziroma zamaščenost, kar pa pove razmeroma malo. Klavno kakovost ugotovimo tako, da najprej izmerimo klavne polovice. Ohlajene razsekamo na anatomske kose, katere v nadaljnjem postopku ločimo na posamezna tkiva: meso, lahko ločljivi loj, kite in kosti. Analiziranje dobljenih podatkov omogoča kazalce za presojo. Prvo objektivno merilo klavne kakovosti je klavnost. Odvisna je od genetskih okoliških vplivov, pri čemer sta najpomembnejša pasma in spol ter dopitanost ali vzajemno delovanje na primer pasme in dopitanosti. Ta vpliv je manj izrazit pri lisasti in mesnih pasmah, veliko bolj pa pri rjavi in črno-beli pasmi. Klavnost lisaste in mesnih pasem je tudi pri lažjih živalih ob zakolu zadovoljiva. Današnja rjava in črno-bela pasma pa imata ob manjših živih težah slabo klavnost. Velika prednost mesnih pasem in lisaste pasme v primerjavi z rjavo in črno-belo je dobra klavnost v vseh obdobjih klanja.

Pitance rjave in črno bele pasme moramo pitati do večjih živih tež, do optimalne stopnje dopitanosti.

Boljša klavnost pomeni večjo težo klavnega trupa in večji dohodek za rejca.

Pomemben kazalec klavne kakovosti je sestava klavnih polovic v deležih čistega mesa, lahko ločljivega loja in kosti v klavnih polovicah. Delež čistega mesa je odvisen predvsem od genetskih osnov in teže pitanca ob zakolu. Z intenzivnostjo krmljenja na količino mesa ne moremo veliko vplivati. Lahko pa vplivamo na marmoriranost mesa, od katere je odvisna sočnost.

Vrstni red rasti tkiv je genetsko določen. Močno pa lahko vplivamo na relativni delež mesa, izražen v odstotkih. Ob enaki stopnji dopitanosti, ki jo merimo tudi z deležem loja, imajo največji delež čistega mesa v klavnih polovicah pitanci mesnih pasem. Sledijo križanci lisaste, rjave in črno-bele pasme z mesnimi pasmami in lisasta pasma. Manjši delež mesa ima rjava, najmanjšega pa črno-bela pasma. To pomanjkljivost pa lahko izboljšamo s pitanjem.

Na delež lahko ločljivega loja vplivamo z načinom krmljenja. Pri intenzivnem krmljenju se začne loj nalagati pri nekoliko manjših živih težah, zato so intenzivno krmljene živali hitreje klavno zrele, pri pitanju se delež loja hitro povečuje, kar pa zmanjšuje delež čistega mesa. Zato odhajmo pistanca v zakol, ko je optimalno dopitan.

Pri nadaljnjem pitanju se začne nalagati večja količina loja, zato negativno vpliva na gospodarnost reje. Rast mastnega tkiva zahteva veliko več energije kot rast mišičja.

Ob optimalni dopitanosti je delež kosti najmanjši, slabo dopitane živali imajo večji delež kosti. Zaradi močnejših kosti imajo samci večji delež kosti kot enako dopitane samice. Razlike v deležu kosti so med pasmami velike. Najmanjši delež imajo živali mesnih pasem, še najbolj pa vrsta limuzin. Večji delež kosti imajo klavno zrele živali lisaste, križanci lisaste in rjave z mesnimi pasmami. Sledi rjava, največji delež pa črno-bela pasma. Opozorim še na en kazalec kakovosti klavnih polovic. Delež čistega mesa glede na živo težo pred zakolom imajo pitanci mesnih pasem. V tej

lastnosti za njimi prav malo zaostajajo križanci rjave in lisaste pasme z mesnimi pasmami. Pitanci rjave pasme imajo ob slabši dopitanosti precej manjši delež mesa na živo težo. Najslabše rezultate pa tudi v tej lastnosti dosegajo živali črno-bele pasme.

Pri rejah za meso upoštevajmo, da genetskih zakonitosti, ki vplivajo na klavno kakovost, ne moremo spreminjati. Za doseganje boljše kakovosti pa lahko veliko naredimo z optimalizacijo okoliških dejavnikov, predvsem krmljenja, da ne bi rjave in črno-bele pasme preslabo ocenjevali.

Z. T.

Presajanje lončnic

Hitro rastoče rastline moramo presajati vsake tri do štiri mesece, počasi rastočim pa zadošča presajanje na eno ali več let. Vse, kar pri presajanju rabimo, si pripravimo prej. Vse rastline presajamo hkrati in si oskrbimo primerne posode, v katere jih bomo presadili. Posode naj bodo večje za en prst ali toliko, da gre star lonec v novega. Uporabimo lahko tudi temeljito umite stare lonce. Nove glinaste lonce namočimo v vodo, da vpijejo vlago. Nato pripravimo primerno prst substrat, ki naj bo mešanica dobre vrtno zemlje, mešanice šote z dodatkom hranilnih snovi, ki rahljajo prst, zadržujejo vodo in zrak. Substrat mora imeti drobne in grobe sestavine, tako da bo rastlini omogočena začetna rast in prehranjenost v fazi, ko se mora rastlina ukoreniniti ali bolje premostiti šok ob presajanju.

Zelo velikim rastlinam, ki jih težje presajamo, odstranimo samo vrhno plast zemlje in dodamo svežo zemljo. Tako lahko ravnamo tudi pri manjših rastlinah vse leto in s tem delno nadomeščamo dognojevanje. Na voljo so nam visoko hranljive

dalje na 8. strani ■

STANKO ŽERJAL

Smrti prehitevajo razvedritev

Grenko mi je pred dobrim mesecem — 8. januarja t.l. — udarila v uho vest tržaškega radia o smrti političnega veljaka dr. Marijana Breclja v Ljubljani. Za njim žalujem nič manj kot za rajnkim dr. Jožom Vilfanom in prof. Jožkom Zemljakom.

Oba sta bila z Brecljem povezana že v študentovski mladosti, in sicer zelo konkretno v tako imenovani strateški koalicijski katoliških visokošolcev s komunističnimi za organiziranje demonstracij in stavk na ljubljanski univerzi v prvih tridesetih letih proti kraljevi diktaturi pod imenom Živkovića in pozneje Uzunovića, Breclj in Zemljak sta sodelovala kot odbornika katoliških akademskih klubov, Vilfan, malce starejši in manj viden, pa kot vplivni član Akad. kluba Triglav, ki se je vedno bolj odaklajeval od tako imenovanega naprednega, delno liberalnega tabora. Vsi ti trije dobri fantje so mi bili v kratki dobi stikov odkritosrčni prijatelji. Vilfan je leta 1943 iskal stik z menoj in me malce nato celo zagovarjal ter bil pripravljen braniti. Ob od-

kritju spominskega obeležja dr. Besednjaku v Novi Gorici pred nekaj leti sva se srečala in glej: spomnil se me je, bil odkritosrčno prijazen z menoj in me presenetil z vabilom, naj ga kdaj obiščem v Ljubljani.

Vsi ti trije možje so se končno strnili na isti idejni in službeni ploskvi in precej enako — vsak po svoje — napredovali v visokih funkcijah, nikdar pa ni bilo slišati o njih kaj zlega, kar bi odbijalo drugače misleče.

Vse te tri, ki so žal že dospeli na zadnje razpotje, na tisto brez alternative, pogrešam, ker bi jih potreboval za neko koristno pričevanje o skoraj neznani, pa izredno pomembni spomenici slovenskih katoliških izobražencev Apostolskemu sedelu glede zatiranja slovenstva in hrvatstva v Julijski krajini. Njeno rojstvo je zanimivo. Čisto navaden bruc (matricola) s filozofske fakultete v Ljubljani je leta 1932 ob nekem zelo vihnem spopadu med katoliškimi visokošolci in katoliškim akademskim starešinstvom dal pobudo, naj bi na-

mesto zakotnega obtoževanja Cerkve rajši poslali v Rim primerno spomenico kot laiki, kot verniki jugoslovanskih škofij in kot tolmači neizmerne pohujšanja, ki je zajelo Jugoslavijo zaradi rastočega gorja na Primorskem in zlasti zaradi najnovejših dogodkov, kot je bilo nesrečno početje apostolskega vizitatorja kapucinskega škofa Luke Hermenegilda Pasetta ob upokojitvi nadškofa Sedeja ter ob »investituri«
Sirotija ter še kaj drugega.

Marijan Breclj in Jože Zemljak sta dala odločilno podporo temu predlogu in sodelovala pri oblikovanju končnega besedila, Vilfan pa bi mogel kaj povedati o odmevnosti tiste spomenice v njegovem taboru ter v mednarodnem predstavištvu manjšin, kjer je sedel njegov oče. Ker so mi vojni dogodki uničili slovenski koncept in latinsko redakcijo, bi mi mogli prav ti možje pomagati pri iskanju prepisa, ki se gotovo nahaja v nekem zaplenjenem dosjeju pokojnega škofa Rožmana ali vsaj osvežiti spomine na tisto spomenico, pa morda iztakniti še kaj več analognih stvari v civilnih jugoslovanskih arhivih, ker v zagrebškem cerkvenem arhivu nekdanje jugoslovanske škofovske konference ni dovolj ohranjenih podatkov. Sam namreč skušam raziskati celotno poglavje o interven-

PRESAJANJE LONČNIC

■ nadaljevanje s 7. strani

naravne mešanice lumbricit in bioterra, kar je presnova kalifornijskega deževnika.

Rastline najprej izločimo, tako da lonček obrnemo navzdol, ga položimo na dlan, potolčemo z lončkom ob rob mize in ga z desno roko dvignemo. Poškodovane, bolne in odmrle korenine odstranimo, s koreninske grude nekoliko otresemo staro, izčrpano zemljo. V nov lonček damo čez odprtino lončeno črepinjo, dno prekrijemo s svežim substratom, postavimo lončnico s koreninsko grudo v lonec in dodamo svežo prst nekaj čez koreninski vrat.

Z lončkom udarimo ob mizo ali po njej, da se prst sesede. Potem ko prst še dodamo, s palcem stisnemo prst ob lončkovem robu. Drugače ravnamo z manjšimi, ukoreninjenimi rastlinami, sadikami. Lonček napolnimo do vrha, odvečno prst odrinemo z deščico, potem napravimo primerno luknjo, vanjo posadimo sadiko in korenine primerno razporedimo. Zemljo pritismo h koreninam s prsti obeh rok. Z lončkom potolčemo ob rob mize, da se zemlja usede vsaj za centimeter. Tako nastane zalivalni žleb ob robu lončka. Če prst ni dovolj vlažna, rastlino zalijemo takoj ob presajanju. Za dan ali dva jo postavimo na mesto, kjer ni neposredne sončne pripeke.

Z. T.

LIKOVNE NOVICE IZ SLOVENIJE

■ nadaljevanje s 6. strani

mo utelešenja ženske moči. Do razburljivosti te avtorske zamisli prihaja ob napeti zavrtosti prvega in ohlapni sproščenosti drugega elementa. Doživljajski nivo pa pogojuje sprememba, do katere pride v gledalčevi zavesti, kajti njune oblike so po tradiciji, v kateri smo odraščali, predvsem podobne nagrobnim spomenikom.

cijah jugoslovanskih škofov med dvema vojnama pri Apostolskem sedežu v prid zatiranim kristjanom takratne Julijske krajine.

Odlašal sem in čakal, kdaj pride do večje odjuge in kdaj »Kranjcem se vremena bodo razjasnila, razvedrila« (kot bi rekel Vodnik), da bi poskusil najti stik s katerim teh nekdanjih prijateljev in kvalificiranih poznavalcev omenjene spomenice — in »Kranjcem se vremena res jasniijo«, toda smrt vseh treh je prehitela ta moj načrt in mi je preprečila paberkovanje zgodovinskih podatkov. Škoda! Smrt očividcev, protagonistov, poznavalcev je žal v slovenski zgodovini celega pol stoletja pokopala marsikako skrivnost v molčeči grob, zlasti velja to za zgodovino Primorske.

Ob smrti zadnjega izmed imenovanih treh se vračajo misli na viharo akademsko leto 1931/32.

Duhovni voditelj ali verski asistent katoliških visokošolcev ljubljanske univerze, organiziranih v akademskih klubih Zarja, Danica, Borba, Savica, profesor teologije dr. Lambert Ehrlich, trden narodnjak, goreč duhovnik, svetniški asket, zelo razgledan mož, izredno zaskrbljen pred nevarnostjo komunizma kakor tudi, manj znano, pred nevarnostjo rumene rase, govori v dvoranici ljubkega »Akademskega do-

Svojci nekdanjega madžarskega komunističnega voditelja Imreja Nagyja, ki je bil usmrčen leta 1958 v času represije po madžarski vstaji leta 1956, so sklenili, da bodo njegove posmrtno ostanke prekopali in javno prenesli v nov grob 16. junija, torej na 31. obletnico smrti. Šele pred kratkim so oblasti sporočile, kje leži Nagy s številnimi sodelavci, ki so jih takrat justificirali in skrivaj pokopali v Budimpešti. Njihovi grobovi so bil doslej brez znaka in imena. Oblasti so že izdale dovoljenje za prekop.

Madžarska preteklost pa še naprej vzbuja razprave in nova družbena gibanja. Madžarski zunanji minister Horn je priporočil ustanovitev mešanega madžarsko-sovjetskega odbora zgodovinarjev, ki naj skupno preuči sporna vprašanja novejših madžarske zgodovine, predvsem v zvezi z madžarsko vstajo, ki so jo zatrli sovjetski tanki. O mešanem odboru zgodovinarjev misli razpravljati s sovjetskim predsednikom Gorbačovom madžarski komunistični tajnik, ki ga bo obiskal v Moskvi prihodnji mesec.

Iz Budimpešte prihaja tudi vest, da je tja dospelo 12 pripadnikov madžarske manjšine v Romuniji. Gre za osem odraslih in štiri otroke, ki so se pred petimi me-

seci zatekli na madžarsko veleposlaništvo v Sofiji, ko so bili na obisku na Bolgarskem. Šele zdaj so se lahko preselili v matično domovino. Vsi so iz Transilvanije, ki je podvržena romunski rododorni politiki.

—O—

IZŠLA JE NOVA ŠTEVILKA REVIJE ZALIV

■ nadaljevanje s 6. strani

v knjigi »Svoboda in narod« pisatelj Rožanc naslovil na Borisa Pahorja. S tem prispevkom se novi Zaliv ne konča. Miran Mihelič namreč predstavlja še umetnika Franca Poholeta, ki živi v Združenih državah Amerike. Na notranji strani platnice pa je še sporočilo kulturnih delavcev, ki so se udeležili sestanka v Tupelčah ob 20-letnici prvega srečanja kulturnih delavcev iz kroga primorskih revij.

M. T.

ZAHVALA

Globoko ganjeni nad tolikimi izrazi sožalja in sočustvovanja ob prežgodnji smrti našega dragega očeta in starega očeta

dr. Draga Gantarja

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so se udeležili pogreba in kakorkoli počastili njegov spomin ter nam bili blizu ob uri žalosti.

**SIN ROBI Z DRUŽINO
IN SORODNIKI**

Trst, 23. februarja 1989

OCCHETTO V MOSKVI

Glavni tajnik italijanske komunistične partije Occhetto bo od 27. februarja do 1. marca na uradnem obisku v Sovjetski zvezi. V torek, 28. februarja, se bo Occhetto v Moskvi sestal z državnim poglavarjem in glavnim tajnikom sovjetske komunistične partije Mihajlom Gorbačovom.

ma« v okviru očarljivih slik Toneta Kralja razburjenemu in razburkanemu občinstvu akademikov in akademičark. Še zdaj ga vidim tam na prednjem desnem vogalu kvadratno sedeče in deloma stoječe skupščine. Takole vzdihuje: »Gospodje in gospodične, ne imejte zvez s komunisti! Ne zaupajte jim! Veste, da je policijsko poveljstvo poslalo v Beograd poročilo, da so zadnje demonstracije na univerzi izvedli le zagrizeni klerikalci skupaj s komunisti. Veste, da je v nevarnosti obstoj univerze...«

Marijan Breclj pa je bil v okviru Akademске zveze, to je krovne organizacije vseh štirih klubov, organizator in voditelj »odporniškega gibanja« na univerzi in je hitel zagotavljati: »Ne bojte se, gospod profesor! Mi dobro vemo, kaj so komunisti in imamo z njimi jasen dogovor, da se morajo oni kakor mi vzdržati vsakih strankarskih gesel pri demonstracijah in stavkah in da moramo oboji vpiti po ulicah le, kar nam je skupno, na primer: spoštovanje avtonomije univerze, priznanje predstavniške organizacije ZSAU (Zveza slušateljev Aleksandrove univerze), znižanje šolnin, dol s krvavim režimom, živela demokracija, svobodne in tajne volitve, večje finančne dajatve univerzi, izgradnja univerzitetne knjižnice, svobodo mladinskim organizacijam, dol s kapitalizmom, boj korupciji itd. itd. ... Ker so zadnjič komuni-

stični zavezniki zavpili tudi nekaj svojih nevarnih gesel, eno celo proti kralju, in ker so razobesili rdečo zastavo na kupoli univerzitetnega poslopja, so se nam morali opravičiti — in policijskemu poveljstvu smo dopovedali, da je šlo le za nekaj primerov neodgovornih oseb, ki so se vmešale v naše vrste ... Komunistične kolege potrebujemo zaradi števila in kot protiutež desničarjem in zagovornikom centralizma iz kluba Jadran. Polovica Triglavčanov je z nami. Potrebno je strateško zavezništvo s komunisti ...«

Profesor Ehrlich se ni dal prepričati: »Gospod Marijan, gospod Marijan! Pomnite, da vas bodo prej ali slej komunisti izgrali. Pretrgajte z njimi vsako zvezo!«

Zopet Marijan Breclj: »Pa saj imamo mi velikansko večino pri demonstracijah in smo že budni nad komunističnimi kolegi, da ne bi zlorabljali demonstracij v svoje revolucionarne namene in da nas ne bi vseh skupaj kompromitirali ...«

Občinstvo je bilo nekoliko zbegano, mnenja deljena, navsezadnje je obveljalo, da se strateška koalicija nadaljuje zaradi sile razmer, a s primerno budnostjo nad začasnimi, taktičnimi zavezniki rdeče barve.

To je bilo spomladi leta 1932.

(Dalje)